

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. S.17.0047.N

BNP PARIBAS FORTIS nv, met zetel te 1000 Brussel, Warandeberg 3,

eiseres,

vertegenwoordigd door mr. Johan Verbist, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 2000 Antwerpen, Amerikalei 187/302, waar de eiseres woonplaats kiest,

tegen

1. **M.L.**

2. **S.L.**,

verweerders,

Mede in zake

1. **D.K.**

2. **BELASTINGSDIENST VOOR VLAANDEREN**, met kantoor te 9300 Aalst, Vaartstraat 16,

3. **VLAAMSE OVERHEID – VERKEERSBELASTING**, met kantoor te 9300 Aalst, Vaartstraat 16,
4. **PROXIMUS nv**, met zetel te 1030 Schaarbeek, Koning Albert II-laan 27,
5. **PROVINCIALE EN INTERCOMMUNALE DRINKWATERMAATSCHAPPIJ DER PROVINCIE ANTWERPEN (PIDA)**, met zetel te 2280 Grobbendonk, Vierselse baan 5,
6. **ELECTRABEL nv**, met zetel te 1000 Brussel, Simon Bolivarlaan 34,
7. **BELGISCHE STAAT**, Federale Overheidsdienst Financiën, vertegenwoordigd door de Minister van Financiën, met kabinet te 1000 Brussel, Wetstraat 12,
8. **EANDIS cvba**, met zetel te 9090 Melle, Brusselsesteenweg 199,
9. **ACERTA cvba**, met zetel te 1020 Brussel, Buro & Design Center, Heizel Esplanade Z/N bus 65,
10. **D. bv cvba**,

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het arbeidshof te Antwerpen, afdeling Antwerpen, van 14 maart 2017.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft op 13 december 2017 een schriftelijke conclusie neergelegd.

Sectievoorzitter Beatrijs Deconinck heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDEL

De eiseres voert in haar verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

Eerste middel

Eerste onderdeel

1. Krachtens artikel 1675/2, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek, zoals te dezen van toepassing, kan elke natuurlijke persoon, die geen koopman is in de zin van artikel 1 van het Wetboek van Koophandel, indien hij niet in staat is om, op duurzame wijze, zijn opeisbare of nog te vervallen schulden te betalen en voor zover hij niet kennelijk zijn onvermogen heeft bewerkstelligd, bij de rechter een verzoek tot het verkrijgen van een collectieve schuldenregeling indienen.

Krachtens het derde lid van voormeld artikel, zoals gewijzigd door de wet van 14 januari 2013, kan de persoon waarvan de minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsprocedure werd herroepen bij toepassing van artikel 1675/15, § 1, gedurende een periode van vijf jaar te rekenen vanaf de datum van het vonnis van herroeping geen verzoekschrift tot het verkrijgen van een collectieve schuldenregeling indienen.

2. Uit deze bepaling en de wetsgeschiedenis van de wijziging van voormeld artikel bij de wet van 14 januari 2013 volgt dat de wachtermijn van vijf jaar om een nieuw verzoek in te dienen die ingeval van herroeping wordt opgelegd aan de schuldenaar zowel van toepassing is op een herroeping van de beschikking van toelaatbaarheid als op de herroeping van de aanzuiveringsregeling.

3. De appelrechter stelt vast dat er nog geen aanzuiveringsregeling werd opgelegd.

Hij oordeelt dat de termijnbeperking van artikel 1675/2, derde lid, Gerechtelijk Wetboek, niet kan worden opgelegd in deze fase van de procedure omdat het begrip “aanzuiveringsregeling” weliswaar door de wetgever vervangen werd door “aanzuiveringsprocedure” maar de nieuwe regeling niet tot doel heeft om de “sanctie” toe te passen op de herroeping die wordt uitgesproken vooraleer er een plan of aanzuiveringsregeling wordt opgesteld.

Door aldus te oordelen, verantwoordt hij zijn beslissing niet naar recht.

Het onderdeel is gegrond.

(...)

Dictum

Het Hof,

Vernietigt het bestreden arrest in zoverre het zich uitspreekt over de toepassing van artikel 1675/2 en oordeelt over de kosten.

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest.

Houdt de kosten aan en laat de beslissing daaromtrent aan de feitenrechter over.

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het arbeidshof te Gent.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, derde kamer, samengesteld uit sectievoorzitter Beatrijs Deconinck, als voorzitter, en de raadsheren Koen Mestdagh, Geert Jocqué, Antoine Lievens en Bart Wylleman, en in openbare rechtszitting van 12 februari 2018 uitgesproken door sectievoorzitter Henri Vanderlinden, in aanwezigheid van advocaat-generaal Henri Vanderlinden, met bijstand van griffier Vanessa Van de Sijpe.

V. Van de Sijpe

B. Wylleman

A. Lievens

G. Jocqué

K. Mestdagh

B. Deconinck

VOORZIENING IN CASSATIE

5 VOOR: **BNP PARIBAS FORTIS NV**, met maatschappelijke zetel te 1000
Brussel, Warandeberg 3, met KBO-nummer 0403.199.702,

eiseres tot cassatie,

10 bijgestaan en vertegenwoordigd door ondergetekende advocaat bij
het Hof van Cassatie Johan Verbist, kantoor houdend te 2000
ANTWERPEN 1, Amerikalei 187/302, alwaar keuze van woonst
wordt gedaan.

15

TEGEN: 1. M.L., ,

2.L.S.,

20

verweerders in cassatie,

MEDE INZAKE: 1. K.D.,

25

2. **BELASTINGSDIENST VOOR VLAANDEREN**, met
kantoren te 9300 Aalst, Vaartstraat 16,

3. **VLAAMSE OVERHEID – VERKEERSBELASTING**,
30 met kantoren te 9300 Aalst, Vaartstraat 16,

- 35
4. **PROXIMUS NV (voorheen BELGACOM NV)**, met maatschappelijke zetel te 1030 Schaarbeek, Koning AlbertII laan 27, met KBO-nummer 0202.239.951,
- 40
5. **PROVINVIALE INTERCOMMUNALE DRIKWATERMAATSCHAPPIJ PROVINCIE ANTWERPEN (PIDPA)**, met maatschappelijke zetel te 2018 Antwerpen, Desguinlei 246,
- 45
6. **ELECTRABEL NV (voorheen ELECTRABEL CUSTOMER SOLUTIONS NV)**, met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Simon Bolivarlaan 34, met KBO-nummer 0403.170.701,
- 50
7. de **BELGISCHE STAAT**, vertegenwoordigd door de Minister van Financiën, wiens kabinet gevestigd is te 1000 Brussel, Wetstraat 12, voor wie in deze zaak optreedt de Adviseur Invordering-Ontvanger van het Team invordering NP Brasschaat 1, met kantoren te 2930 Brasschaat, Ruiterschool 3 bus 31, en de Adviseur Invordering-Ontvanger van het NFI-Ontvangkantoor te Antwerpen, met kantoren te 2000 Antwerpen, Italiëlei 4 bus 1,
- 55
8. **EANDIS CVBA**, met maatschappelijke zetel te 9090 Melle, Brusselsesteenweg 199, met KBO-nummer 0477.445.084,
- 60
9. **ACERTA CVBA**, met maatschappelijke zetel te 1020 Brussel, Esplanade Z/N bus 65, met KBO-nummer 0473.394.345,
- 65
10. **D. CVBA**,

*

* *

70 Aan de Heren Eerste Voorzitter en Voorzitter van het Hof van Cassatie,

Aan de Dames en Heren Raadsheren in het Hof van Cassatie,

Hooggeachte Heren en Dames,

75

Eiseres heeft de eer een arrest aan uw beoordeling voor te leggen dat op 14 maart 2017 op tegenspraak tussen de partijen werd gewezen door de achtste kamer van het Arbeidshof te Antwerpen, afdeling Antwerpen (2016/AA/368).

80

NIET VERBETERDE KOPIE

FEITEN EN PROCEDUREVOORGAANDEN

85 Op 30 oktober 2014 hebben verweerders ter griffie van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen, een verzoek ingediend tot het bekomen van een collectieve schuldenregeling. Bij beschikking van 12 november 2014 werd het verzoek toelaatbaar verklaard en werd eerste mee in cassatie betrokken partij aangesteld als schuldbemiddelaar.

90 Eiseres en de overige mee in cassatie betrokken partijen zijn schuldeisers van verweerders.

Op 21 september 2015 heeft de schuldbemiddelaar een proces-verbaal van gebrek aan minnelijke aanzuiveringsregeling neergelegd ter griffie.

95

Eiseres en zevende mee in cassatie gedaagde partij hebben daarop een verzoek ingediend tot herroeping van de collectieve schuldenregeling. Ook de schuldbemiddelaar heeft om de herroeping verzocht.

100 Bij vonnis van 7 juni 2016 werd de collectieve schuldenregeling van verweerders herroepen.

Op 5 juli 2016 hebben verweerders hoger beroep ingesteld tegen dit vonnis bij het arbeidshof te Antwerpen, afdeling Antwerpen.

105

In het bestreden arrest wordt het hoger beroep van verweerders ontvankelijk doch ongegrond verklaard. Het incidenteel beroep van eiseres en zevende mee in cassatie betrokken partij, strekkende onder meer tot oplegging van de sanctie van vijf jaar waarbinnen geen nieuw verzoekschrift tot het verkrijgen van een collectieve schuldenregeling kan worden ingediend, wordt eveneens ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

110

Tegen dit arrest wenst eiseres op te komen met de volgende middelen tot cassatie.

115

EERSTE MIDDEL TOT CASSATIE120 **Geschonden wetsbepalingen**

- De artikelen 1675/2, derde lid en 1675/15, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek;
- De artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

125

Aangevochten beslissing

130 De appelrechter bevestigt de beslissing van de eerste rechter volgens dewelke aan verweerders geen sanctie van een wachtperiode van vijf jaar wordt opgelegd, en hij verwerpt het incidenteel beroep van eiseres op dit punt, op grond van de volgende motieven:

135

“Er wordt in het bestreden vonnis geen sanctie van vijf jaar opgelegd. Dit kan bevestigd worden.

Artikel 1675/2 Ger. W. bepaalt:

140

‘Elke natuurlijke persoon, die geen koopman is in de zin van artikel 1 van het Wetboek van Koophandel kan, indien hij niet in staat is om, op duurzame wijze, zijn opeisbare of nog te vervallen schulden te betalen en voor zover hij niet kennelijk zijn onvermogen heeft bewerkstelligd, bij de rechter een verzoek tot het verkrijgen van een collectieve schuldenregeling indienen.

145

Indien de in het eerste lid bedoelde persoon vroeger koopman is geweest, kan hij dat verzoek slechts indienen ten minste zes maanden na het stopzetten van zijn handel of, zo hij failliet werd verklaard, na de sluiting van het faillissement.

150

De persoon waarvan de minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsprocedure werd herroepen bij toepassing van artikel 1675/15, § 1, kan gedurende een periode van vijf jaar te rekenen vanaf de datum van het vonnis van herroeping geen verzoekschrift tot het verkrijgen van een collectieve schuldenregeling indienen.’

(ingevoegd door artikel 78 van de wet van 14 januari 2013 houdende diverse bepalingen inzake werklastvermindering binnen justitie).

155

Uit deze wetsbepaling, die vanaf 1 september 2013 van toepassing en dus ook van toepassing is op verzoekschriften die na deze datum worden ingediend, blijkt dat deze sanctie pas kan opgelegd worden voor zover de minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsprocedure werd herroepen.

160

Aangezien er voor [verweerdere] nog geen aanzuiveringsprocedure werd opgelegd en deze derhalve ook niet herroepen werd, kan de sanctie van vijf jaar niet toegepast worden hetgeen ook niet mogelijk had geweest bij toepassing van de oude wet die voor 1 september 2013 gold.

165

Weliswaar geeft de herroeping van het aanzuiveringsplan (in de nieuwe wet aanzuiveringsprocedure genoemd) in de nieuwe regeling steeds aanleiding tot de toepassing van de sanctie van vijf jaar en dit ongeacht de redenen van herroeping.

170

Nochtans wijzigt de nieuwe bepaling niets aan de vaststelling dat de sanctie van vijf jaar slechts kan opgelegd worden nadat de herroeping van een aanzuiveringsprocedure wordt uitgesproken.

175

Dit wordt bevestigd door de voorbereidende werken waarin wordt gesteld: 'Een schuldenaar die niet aan zijn verplichtingen voldoet, kan na de herroeping van zijn plan opnieuw een verzoek indienen, zonder vijf jaar te hoeven wachten. Om die herhaalde indieningen te beperken, wordt er voorgesteld de termijn van vijf jaar toe te passen die geldt voor de andere redenen in verband met fraude vanwege de schuldenaar. Het gaat om de herroeping van de hele procedure en niet alleen die van het plan. Sommige rechtbanken zouden problemen hebben gehad met de interpretatie van de bepaling. Deze verduidelijking moet het risico van verkeerde interpretaties voorkomen' (Verslag van de commissie Justitie bij het wetsvoorstel houdende diverse bepalingen inzake werklastvermindering en informatiseringsvoortgang binnen Justitie, Parl. St. Kamer, 2012-13, 53-1804/016, 78).

185

190 *Hieruit kan afgeleid worden dat de wetgever met de wijziging tot doel had om de sanctie steeds op te leggen maar enkel na de herroeping van het plan (of de aanzuiveringsprocedure).*

195 *Het begrip ‘aanzuiveringsregeling’ werd weliswaar vervangen door ‘aanzuiveringsprocedure’ maar hiermee wenste de wetgever een einde te maken aan de verschillende interpretaties van deze bepaling waarbij in sommige gevallen weliswaar een herroeping van de aanzuiveringsregeling werd uitgesproken maar niet van de beschikking van toelaatbaarheid.*

200 *Nergens wordt evenwel vermeld dat de nieuwe regeling tot doel heeft om de sanctie ook toe te passen op de herroeping die wordt uitgesproken vooraleer er een plan of aanzuiveringsregeling werd opgesteld.*

205 *De toevoeging van het woord ‘aanzuiveringsprocedure’ zou immers geen zin hebben indien de wetgever de sanctie wenste op te leggen na elke herroeping. Het zou dan voldoende geweest zijn gewoon te vermelden dat de sanctie wordt uitgesproken bij elke herroeping.*

210 *Aangezien [verweerders] op het ogenblik van de herroeping nog geen aanzuiveringsregeling hebben genoten, kan de sanctie van artikel 1675/2 Ger. W. niet toegepast worden.” (bestreden arrest p. 8-10)*

Grieven

215 Eerste onderdeel

220 *Krachtens artikel 1675/2, derde lid van het Gerechtelijk Wetboek kan de persoon waarvan de minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsprocedure werd herroepen bij toepassing van artikel 1675/15, § 1, gedurende een periode van vijf jaar te rekenen vanaf de datum van het vonnis van herroeping geen verzoekschrift tot het verkrijgen van een collectieve schuldenregeling indienen.*

Krachtens artikel 1675/15, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek kan de herroeping van de beschikking van toelaatbaarheid of van de minnelijke of gerechte-

225 lijke aanzuiveringsregeling worden uitgesproken door de rechter, aan wie de zaak, door een eenvoudige schriftelijke verklaring neergelegd ter griffie of aan de griffie verzonden, opnieuw wordt voorgelegd, op verzoek van de schuldbemiddelaar of van een belanghebbende schuldeiser wanneer de schuldenaar:

230 1° hetzij onjuiste stukken heeft afgegeven met de bedoeling aanspraak te maken op de procedure van gezamenlijke schuldenregeling of deze te behouden;

2° hetzij zijn verplichtingen niet nakomt, zonder dat zich nieuwe feiten voordoen die de aanpassing of herziening van de regeling rechtvaardigen;

235 3° hetzij onrechtmatig zijn lasten heeft verhoogd of zijn baten heeft verminderd;

4° hetzij zijn onvermogen heeft bewerkt;

5° hetzij bewust valse verklaringen heeft afgelegd.

240 De griffier stelt de schuldenaar en de schuldeisers in kennis van de datum waarop de zaak voor de rechter komt, op de wijze bepaald in artikel 1675/16, § 1.

245 Uit de samenlezing van deze bepalingen volgt dat de schuldenaar de sanctie oploopt die vervat is in artikel 1675/2, derde lid van het Gerechtelijk Wetboek, zowel wanneer de minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling werd herroepen als wanneer de beschikking van toelaatbaarheid werd herroepen bij toepassing van artikel 1675/15, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek.

250 In strijd hiermee oordeelt de appelrechter “*dat de sanctie van vijf jaar slechts kan opgelegd worden nadat de herroeping van een aanzuiveringsprocedure wordt uitgesproken*” en dat “*nergens wordt [...] vermeld dat de nieuwe regeling tot doel heeft om de sanctie ook toe te passen op de herroeping die wordt uitgesproken vooraleer er een plan of aanzuiveringsregeling werd opgesteld*”. Derhalve besluit de appelrechter dat, “*aangezien [verweerdere] op het ogenblik van de herroeping nog geen aanzuiveringsregeling hebben genoten, [...] de sanctie van artikel 1675/2 Ger. W. niet toegepast [kan] worden*”.

255

Door aldus te oordelen, verantwoordt de appelrechter zijn beslissing niet naar recht (schending van de artikelen 1675/2, derde lid en 1675/15, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek).

260

Tweede onderdeel

265 De in artikel 10 van de Grondwet vervatte regel van de gelijkheid van de
Belgen voor de wet, evenals de in artikel 11 van de Grondwet vervatte regel van
non-discriminatie in het genot van de aan de Belgen toegekende rechten en vrij-
heden, impliceren dat allen die zich in dezelfde toestand bevinden gelijk worden
behandeld. Deze bepalingen sluiten niet uit dat een onderscheid tussen categorieën
van personen wordt ingesteld, voor zover evenwel dat verschil op een objectief
270 criterium berust en redelijk verantwoord is.

De appelrechter, die door eiseres verzocht werd toepassing te maken van de
artikelen 1675/2, derde lid en 1675/15, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek door aan
verweerders de sanctie op te leggen die in deze bepalingen is vervat, heeft geoor-
275 deeld *“dat de sanctie van vijf jaar slechts kan opgelegd worden nadat de herroe-
ping van een aanzuiveringsprocedure wordt uitgesproken”* en dat *“nergens wordt
[...] vermeld dat de nieuwe regeling tot doel heeft om de sanctie ook toe te passen
op de herroeping die wordt uitgesproken vooraleer er een plan of aanzuiverings-
regeling werd opgesteld”*.

280

Aldus maken de artikelen 1675/2, derde lid en 1675/15, § 1 van het Gerecht-
telijk Wetboek, in de interpretatie die de appelrechter eraan geeft, een onderscheid
tussen twee categorieën van personen: enerzijds de schuldenaar ten aanzien van
wie de herroeping wordt uitgesproken van de minnelijke of gerechtelijke aanzui-
285 veringsprocedure, en anderzijds de schuldenaar ten aanzien van wie de herroeping
wordt uitgesproken van de toelaatbaarheidsbeslissing vooraleer er een plan of
aanzuiveringsregeling werd opgesteld. Eerstgenoemde categorie loopt de sanctie
van vijf jaar op; laatstgenoemde categorie niet.

290 Voor een dergelijk verschil in behandeling is geen redelijke verantwoording
voorhanden. Schuldenaren die zich in een gelijkaardige toestand van herroeping
bevinden worden op het vlak van de sanctionering niet gelijk behandeld.

De appelrechter schendt met zijn interpretatie van de artikelen 1675/2, derde
295 lid en 1675/15, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek dan ook de artikelen 10 en 11
van de Grondwet, minstens is er aanleiding voor Uw Hof om bij toepassing van
artikel 26, § 2 van de Bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk
Hof de volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

300 *“Schenden de artikelen 1675/2, derde lid en 1675/15, § 1 van het Gerechte-*
lijk Wetboek, in die zin geïnterpreteerd dat enkel de schuldenaar ten aanzien van
wie de herroeping wordt uitgesproken van de minnelijke of gerechtelijke aanzui-
veringsprocedure de sanctie oploopt van vijf jaar waarbinnen geen nieuw geen
 305 *verzoekschrift tot het verkrijgen van een collectieve schuldenregeling kan worden*
ingediend, en niet de schuldenaar ten aanzien van wie de herroeping wordt uitge-
sproken van de toelaatbaarheidsbeslissing vooraleer er een plan of aanzuive-
ringsregeling werd opgesteld, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet?”

310 **TWEEDE MIDDEL TOT CASSATIE**

Geschonden wetsbepalingen

- 315 – De artikelen 1017, 1018, eerste lid, 6°, 1021, eerste lid, 1022, eerste
 lid en 1138, 3° van het Gerechtelijk Wetboek;
 – Artikel 149 van de Grondwet

320 **Aangevochten beslissing**

Wat de verwijzing in de kosten betreft, oordeelt de appelrechter als volgt:

325 *“BESLISSING,*
Het arbeidshof,
Verklaart het hoger beroep en het incidenteel beroep ontvankelijk doch
ongegrond.
Bevestigt het vonnis van 7 juni 2016 van de arbeidsrechtbank Antwerpen,
afdeling Antwerpen.
 330 *Stelt vast dat aan deze procedure geen gerechtskosten verbonden zijn.”*
 (bestreden arrest, p. 11)

Grievan

335

Krachtens artikel 1017 van het Gerechtelijk Wetboek verwijst ieder eindvonnis, zelfs ambtshalve, en tenzij bijzondere wetten anders bepalen, de in het ongelijk gestelde partij in de kosten, onverminderd de overeenkomst tussen partijen, die het eventueel bekrachtigt. Niettemin worden nutteloze kosten, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022, zelfs ambtshalve ten laste gelegd van de partij die ze foutief heeft veroorzaakt. Behalve wanneer het geding roekeloos of tergend is, wordt de overheid of de instelling, belast met het toepassen van de wetten en verordeningen bedoeld in de artikelen 579, 6°, 580, 581 en 582, 1° en 2°, ter zake van vorderingen ingesteld door of tegen de sociaal verzekerden persoonlijk, steeds in de kosten verwezen. Met sociaal verzekerden worden bedoeld : de sociaal verzekerden in de zin van artikel 2, 7°, van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het "Handvest" van de sociaal verzekerde. De kosten kunnen worden omgeslagen zoals de rechter het raadzaam oordeelt, hetzij wanneer de partijen onderscheidenlijk omtrent enig geschilpunt in het ongelijk zijn gesteld, hetzij over echtgenoten, bloedverwanten in de opgaande lijn, broeders en zusters of aanverwanten in dezelfde graad. In een onderzoeksvonnis wordt de beslissing inzake kosten steeds aangehouden.

355

Krachtens artikel 1018, eerste lid, 6° van het Gerechtelijk Wetboek omvatten de kosten de rechtsplegingsvergoeding, zoals bepaald in artikel 1022.

360

Krachtens artikel 1021, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek kunnen partijen een omstandige opgave indienen van hun onderscheiden kosten, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding, zoals bepaald in artikel 1022. In dat geval worden de kosten in het vonnis vereffend.

365

Krachtens artikel 1022, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek is de rechtsplegingsvergoeding een forfaitaire tegemoetkoming in de kosten en erelonen van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij.

370

Uit de samenlezing van deze bepalingen volgt dat een eindvonnis waarin de herroeping wordt uitgesproken van de beschikking van toelaatbaarheid tot de procedure van collectieve schuldenregeling, aanleiding geeft tot een verwijzing van de in het ongelijk gestelde partij in de kosten van het geding, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding.

Inzonderheid verwijst artikel 1017 van het Gerechtelijk Wetboek, dat de uitzonderingen bevat op het beginsel dat ieder eindvonnis de in het ongelijk gestelde partij in de kosten verwijst, niet naar de procedure van collectieve schuldenregeling.

375
380
Uit de vermeldingen in het bestreden arrest blijkt dat eiseres werd bijgestaan door een advocaat (bestreden arrest, p. 2). Uit de Syntheseconclusie d.d. 10 januari 2017 van eiseres blijkt dat eiseres de veroordeling heeft gevraagd van verweerders “*tot de kosten van het geding met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding, aan de zijde van [eiseres] begroot op 174,94 EUR*” (Syntheseconclusie p. 10).

385
De appelrechter echter, na de beslissing te hebben bevestigd tot herroeping van de beschikking van toelaatbaarheid tot de procedure van collectieve schuldenregeling, “*stelt vast dat aan deze procedure geen gerechtskosten verbonden zijn*”.

390
Door aldus te oordelen, en niet over te gaan tot de vereffening van en verwijzing in de kosten, schendt de appelrechter de artikelen 1017, 1018, eerste lid, 6°, 1021, eerste lid en 1022, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek.

395
Door aldus geen uitspraak te doen over een punt van de vordering van eiseres, met name de vordering van eiseres tot verwijzing van verweerders in de kosten van het geding, schendt de appelrechter artikel 1138, 3° van het Gerechtelijk Wetboek, krachtens hetwelk voorziening in cassatie wegens overtreding van de wet openstaat indien er werd nagelaten uitspraak te doen over één van de punten van de vordering.

400
405
Door zijn beslissing op dit punt niet te motiveren, en inzonderheid geen wettelijke basis aan te voeren waaruit zou voortvloeien dat “*aan deze procedure geen gerechtskosten verbonden zijn*” in afwijking van de artikelen 1017, 1018, eerste lid, 6°, 1021, eerste lid en 1022, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek, wordt Uw Hof verhinderd zijn wettigheidstoezicht uit te oefenen en miskent de appelrechter zijn rechterlijke motiveringsplicht (schending van artikel 149 van de Grondwet).

TOELICHTING BIJ HET EERSTE MIDDEL TOT CASSATIE

410

De vraag is in wezen of toepassing moet worden gemaakt van artikel 1675/2, derde lid van het Gerechtelijk Wetboek in de situatie van herroeping van de toelaatbaarheid tot de collectieve schuldenregeling, i.e. een herroeping nog vooraleer een minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsprocedure is aangevat.

415 Enerzijds verwijst artikel 1675/2, derde lid van het Gerechtelijk Wetboek naar een herroeping “*bij toepassing van artikel 1675/15, § 1*” waarin inderdaad sprake is van de “*herroeping van de beschikking van toelaatbaarheid of van de minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling*”, anderzijds wordt in artikel 1675/2, derde lid enkel gewag gemaakt van een herroeping van “*de minnelijke of gerechtelijke*
420 *aanzuiveringsprocedure*”, waarbij *a contrario* zou kunnen worden geredeneerd dat de herroeping van de beschikking van toelaatbaarheid niet onder deze bepaling valt.

De appelrechter verwijst naar de parlementaire voorbereiding en besluit
425 dat hieruit kan worden afgeleid dat de wetgever de sanctie enkel wou opleggen na de herroeping van het plan of de aanzuiveringsprocedure, en niet na de herroeping van de beschikking van toelaatbaarheid.

De passage die de appelrechter aanhaalt, lijkt evenwel niet van dien aard om
430 een dergelijk besluit te ondersteunen.

Wel integendeel, de wetgever beoogde met de Wet van 14 januari 2013 verzoekschriften tegen te gaan die om louter dilatoire redenen worden ingediend. Meer in het algemeen beoogde de wetgever het recht op een collectieve schulden-
435 regeling te kunnen blijven waarborgen voor de schuldenaars die te goeder trouw meewerken aan de procedure betreffende de collectieve schuldenregeling (zie inderdaad GwH nr. 67/2015 van 21 mei 2015, consideransen B.12.2 en B.15).

In het licht van die doelstellingen past het niet om artikel 1675/2, derde lid
440 van het Gerechtelijk Wetboek restrictief te interpreteren. Wel integendeel: een herroeping nog vooraleer een minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsprocedure is aangevat, dient *a fortiori* aanleiding te geven tot een sanctie, nu een dergelijke voortijdige herroeping, nog meer dan een herroeping in een latere fase, getuigt van een manifest gebrek aan medewerking en goede trouw in hoofde van de
445 schuldenaar.

Ook de meerderheid binnen de rechtsleer is terecht van oordeel dat artikel 1675/2, derde lid van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing is op zowel de herroeping van de aanzuiveringsregeling als de herroeping van de beschikking van toelaatbaarheid (W. COUCKE, “Bespreking bij art. 1675/2”, in E. VAN ACKER en C. VERBEKE, *Duiding collectieve schuldenregeling*, I, Brussel, Larcier, 2015, 6-7; B. DE GROOTE en S. VAN BREE, “De collectieve schuldenregeling: enkele nieuwigheden toegelicht”, *RW* 2013-14, 56, voetnoot 106; M. DEBUCQUOY en M.A. MASSCHELEIN, “Wet op de collectieve schuldenregeling”, in *Huwelijksvermogensrecht*, losbl., TXIII.1. – 2, voetnoot 10; E. VAN ACKER, C. VERBEKE en B. WYLLEMAN, *Praktische gids voor schuldbemiddelaars*, Mechelen, Kluwer, 2013, 7).

Elke andere interpretatie van de artikelen 1675/2, derde lid en 1675/15, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek lijkt moeilijk te verzoenen met het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel. Gelijke categorieën van onwillige schuldenaren worden dan immers op een ongelijke manier behandeld, zonder dat daarvoor enige objectieve grondslag of verantwoording voorhanden is.

465

TOELICHTING BIJ HET TWEDE MIDDEL TOT CASSATIE

Artikel 1017, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat, tenzij bijzondere wetten anders bepalen, ieder eindvonnis zelfs ambtshalve de in het ongelijk gestelde partij in de kosten verwijst, onverminderd de overeenkomst tussen partijen, die het eventueel bekrachtigt.

Weliswaar bepaalt artikel 1017 in zijn tweede lid dat, behalve wanneer het geding roekeloos of tergend is, de overheid of de instelling, belast met het toepassen van de wetten en verordeningen bedoeld in de artikelen 579, 6°, 580, 581 en 582, 1° en 2°, ter zake van vorderingen ingesteld door of tegen de sociaal verzekerden persoonlijk, steeds in de kosten wordt verwezen, doch daarbij wordt niet verwezen naar artikel 578, 14° (procedure tot collectieve schuldenregeling). Derhalve is artikel 1017, eerste lid onverminderd van toepassing op procedures tot collectieve schuldenregeling (R. GHYSELINCK, “Le droit judiciaire”, in *Le fil d’Ariane du règlement collectif de dettes*, Limal, Anthemis, 2015, 698-699).

485 Dat geldt des te meer ingeval een beslissing tot herroeping, waarbij aan de
schuldenaar de toegang tot de procedure tot collectieve schuldenregeling wordt
ontzegd. Zo geschillen in het kader van een procedure tot collectieve schuldenre-
geling al aanleiding moeten geven tot een afzonderlijk kostenregime in het voor-
deel van de schuldenaar (hoewel daarvoor geen enkele wettelijke basis voorhan-
den is), valt niet in te zien waarom een beslissing tot herroeping gegrond op het
490 feit dat de schuldenaar zijn verplichtingen niet nakomt, onder een dergelijk afwij-
kend kostenregime moet vallen. De beslissing tot herroeping impliceert immers
dat de schuldenaar ophoudt beschermd te zijn door het gunstregime van de collec-
tieve schuldenregeling.

495

500

505

NIET VERBETERDE KOPIE

*
* *

510 **Op deze gronden en overwegingen** besluit ondergetekende advocaat bij
het Hof van Cassatie voor eiseres Johan Verbist dat het U, Hooggeachte Dames en
Heren, moge behagen het bestreden arrest te vernietigen, de zaak en de partijen te
verwijzen naar een ander arbeidshof en uitspraak te doen over de kosten als naar
recht, desgevallend na aan het Grondwettelijk Hof bij toepassing van artikel 26, §
2 van de Bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof volgende
prejudiciële vraag te hebben voorgelegd:

515

*“Schenden de artikelen 1675/2, derde lid en 1675/15, § 1 van het Gerech-
telijk Wetboek, in die zin geïnterpreteerd dat enkel de schuldenaar ten
aanzien van wie de herroeping wordt uitgesproken van de minnelijke of
gerechtelijke aanzuiveringsprocedure de sanctie oploopt van vijf jaar
520 waarbinnen geen nieuw geen verzoekschrift tot het verkrijgen van een col-
lectieve schuldenregeling kan worden ingediend, en niet de schuldenaar
ten aanzien van wie de herroeping wordt uitgesproken van de toelaatbaar-
heidsbeslissing vooraleer er een plan of aanzuiveringsregeling werd opge-
steld, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet?”*

525

Antwerpen, 31 mei 2017

530

535

Johan Verbist

540

Bijlagen

- 545
1. pro fisco verklaring;
 2. het exploit van betekening van deze voorziening aan de verwerende en mee in cassatie betrokken partijen.

NIET VERBETERDE KOPIE